

1. IFR. Звіт World Robotics 2019, Міжнародна федерація робототехніки, Франкфурт, Німеччина. 2019. URL: <https://ifr.org/worldrobotics>.
2. Фюсселл С. та ін. «Як люди антропоморфізують роботів», Матеріали 3-ї міжнародної конференції з взаємодії людини з роботом - HRI'08. 2008. URL: <http://dx.doi.org/10.1145/1349822.1349842>.
3. Demaitre. «Дослідження та розробки в галузі робототехніки все ще керуються урядовими ініціативами в усьому світі». Звіт IFR». 2020. URL: <https://www.therobotreport.com/robotics-rnd-still-driven-government-support-worldwide-says-ifr/>.
4. Нолан А. «Зробити життя багатшим, легшим і здоровішим: роботи, їхнє майбутнє та роль у державній політиці», роб.докум. OECD Science, Technology and Industry, OECD, Париж.

1. IFR. World Robotics 2019 Report, International Federation of Robotics, Frankfurt, Germany. 2019. URL: <https://ifr.org/worldrobotics>.
2. Fussell, S. et al. «How people anthropomorphize robots», Proceedings of the 3rd international conference on Human robot interaction - HRI '08. 2008. URL: <http://dx.doi.org/10.1145/1349822.1349842>.
3. Demaitre. «Robotics R&D still driven by government initiatives worldwide». IFR report. 2020. URL: <https://www.therobotreport.com/robotics-rnd-still-driven-government-support-worldwide-says-ifr/>.
4. Nolan, A. «Making life richer, easier and healthier: Robots, their future and the roles for public policy», OECD Science, Technology and Industry Working Papers, OECD, Paris.

JEL O38

e-mail: d.pastukh@gmail.com

ПАСТУХ Дем'ян*аспірант**ДННУ "Академія фінансового управління",
Україна***Demiyan PASTUKH***graduate student**DNNU "Academy of Financial Management",
Ukraine*

ПОДАТКОВІ ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИНИКНЮЮТЬ В ГЛОБАЛІЗОВАНИЙ ТА ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

TAX CHALLENGES ARISING IN THE GLOBALIZED AND DIGITAL ECONOMY

Анотація: Україна приєдналась до глобального плану щодо реформування міжнародної системи оподаткування, який передбачає оновлення основних принципів міжнародної системи оподаткування в умовах глобалізованої та цифрової економіки та стосуються найбільших міжнародних бізнес-груп. З метою обґрунтування доцільності їх імплементації доцільно оцінити податкові виклики, які виникають в наслідок його запровадження.

Ключові слова: податкові проблеми, цифрова економіка, глобалізація

Abstract: Ukraine has joined the global plan to reform the international tax system, which provides for updating the main principles of the international tax system in the conditions of a globalized and digital economy and concerns the largest international business groups. In order to substantiate the expediency of their implementation, it is advisable to assess the tax challenges that arise as a result of its introduction.

Keywords: tax problems, digital economy, globalizatio

Україна як член Програми розширеного співробітництва з питань протидії BEPS (OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS) приєдналась у 2021 році до масштабного плану щодо реформування міжнародної системи оподаткування для великого бізнесу, що міститься в Заяві про двокомпонентне вирішення податкових проблем, що виникають внаслідок діджиталізації економіки (Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising From the Digitalisation of the Economy, Pillar 1) (далі - Pillar 1). Нові правила передбачають оновлення основних принципів міжнародної системи оподаткування в умовах глобалізованої та цифрової економіки та стосуються найбільших міжнародних бізнес-груп. Ці правила повинні забезпечити узгодження підходу урядів різних країн в оподаткуванні великого високотехнологічного бізнесу, що сприятиме підвищенню стабільності податкової системи. У разі імплементації Pillar 1 кожна держава отримає право на оподаткування прибутку міжнародної групи компаній, яка продає товари чи послуги у цій державі, незалежно від наявності у групи бізнес-одиниці в країні. Відтак, іноземний бізнес може підлягати оподаткуванню незалежно від наявності постійного представництва. У рамках НДР, яке виконується ДННУ «Академія фінансового управління» робота щодо методологічного супроводу та наукового обґрунтування пропозицій щодо внесення змін до чинного податкового законодавства у сфері міжнародного оподаткування в контексті імплементації Pillar 1.

Водночас, Pillar 1 та 2 передбачає призупинення та скасування односторонніх заходів, таких як податки на цифрові послуги (DST) та інші відповідні аналогічні заходи. ОЕСР зазначає, країни експериментували з цими податками за відсутності глобального рішення, узгодженого всіма членами, та наголошує, що односторонні заходи можуть бути неефективними і призводити до неузгодженості з іншими країнами – як тому, що вони можуть створювати подвійне оподаткування, так і тому, що вони можуть призвести до торговельних репресалій. Отже ОЕСР стверджує, що основними об'єктами цих податків завжди були великі цифрові компанії, які тепер будуть обкладатися новим податком в рамках Pillar 1.

В даному контексті необхідні додаткові роз'яснення, оскільки в Україні об'єктами існуючого «цифрового ПДВ» та майбутнього Pillar 1 можуть бути різні компанії. Рівнем цифровізації та розвитком електронних послуг Україна відрізняється від багатьох країн: в даному секторі і суто українські компанії, і не такий крупний бізнес, що не підпадає під поріг Pillar 1. На додаток, з ініціативи ОЕСР ведеться робота з підтримки впровадження міжнародного стандарту ПДВ в електронній комерції, яка доповнює роботу над Сумою А, і є пріоритетним напрямком для країн, що розвиваються. Робота з підтримки впровадження міжнародного стандарту ПДВ в електронній комерції є пріоритетною по мірі завершення роботи над двокомпонентним рішенням і впровадження урядами як Pillar 1, так і Pillar 2.

Література

1. OECD (2021) Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising

References

1. OECD (2021) Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising

from the Digitalisation of the Economy URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021-russian-version.pdf>

2. Іваницька О. М. Кошук Т. В. Методологічні проблеми аналізу розмивання податкової бази та виведення прибутку з-під оподаткування (BEPS). Фінанси України. 2021. № 6. С. 55–71.

3. Іваницька О. М. Кошук Т. В. Формування умов для аналізу BEPS в Україні. Фінанси України. - 2021. - № 11. - С. 88-102.

4. Олейнікова Л. Г., Долженко І. І. Удосконалення податкового контролю в Україні на основі реалізації інструментів плану BEPS та автоматичного обміну інформацією. Наукові праці НДФІ. 2020. № 3. С. 79–94.

5. Ловінська Л. Г., Олійник Я. В., Кучерява М. В. Імплементація міжнародних рекомендацій щодо запровадження трирівневої моделі документації з трансфертного ціноутворення в Україні. Фінанси України. 2020. № 9. С. 95–109.

6. Олійник Я. В., Кучерява М. В. Оцінка готовності України до міжнародного автоматичного обміну інформацією в податкових цілях. Фінанси України. 2021. № 2. С. 85–97

7. Олійник Я. В., Чижикова О. В. Інституціональне забезпечення трансфертного ціноутворення: глобальний контекст і перспективи для України. Фінанси України. 2019. № 2, С. 99–110. Олійник Я. В. Реалізація кроку 13 Плану дій BEPS у контексті запровадження автоматичного обміну інформацією в податкових цілях / Я. В. Олійник // Фінанси України. - 2021. - № 10. - С. 41-47.

from the Digitalisation of the Economy URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021-russian-version.pdf>

2. Ivanytska O. M. Koshchuk T. V. Metodolohichni problemy analizu rozmyvannia podatkovoi bazy ta vyvedennia prybutku z-pid opodatkovannia (BEPS). Finansy Ukrainy. 2021. № 6. S. 55–71.

3. Ivanytska O. M. Koshchuk T. V. Formuvannia umov dlia analizu BEPS v Ukraini. Finansy Ukrainy. - 2021. - № 11. - С. 88-102.

4. Oleinikova L. H., Dolzhenko I. I. Udoskonalennia podatkovoho kontroliu v Ukraini na osnovi realizatsii instrumentiv planu BEPS ta avtomatychnoho obminu informatsiieiu. Naukovi pratsi NDFI. 2020. № 3. С. 79–94.

5. Lovinska L. H., Oliinyk Ya. V., Kucheriava M. V. Implementatsiia mizhnarodnykh rekomendatsii shchodo zaprovadzhennia tryrivnevoi modeli dokumentatsii z transfertnoho tsinoutvorennia v Ukraini. Finansy Ukrainy. 2020. № 9. С. 95–109.

6. Oliinyk Ya. V., Kucheriava M. V. Otsinka hotovnosti Ukrainy do mizhnarodnoho avtomatychnoho obminu informatsiieiu v podatkovykh tsiliakh. Finansy Ukrainy. 2021. № 2. С. 85–97

7. Oliinyk Ya. V., Chyzhykova O. V. Instytutsionalne zabezpechennia transfertnoho tsinoutvorennia: hlobalnyi kontekst i perspektyvy dlia Ukrainy. Finansy Ukrainy. 2019. № 2, С. 99–110. Oliinyk Ya. V. Realizatsiia kroku 13 Planu dii BEPS u konteksti zaprovadzhennia avtomatychnoho obminu informatsiieiu v podatkovykh tsiliakh / Ya. V. Oliinyk // Finansy Ukrainy. - 2021. - № 10. - С. 41-47.

JEL L86, M20

ГОЛОБОРОДЬКО Тетяна

к.е.н., доцент кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування, доцент, Криворізький національний університет, Україна

ORCID: 0000-0002-9289-8932

e-mail: holoborodko@knu.edu.ua

Holoborodko Tetiana

PhD (Economics), Associate Professor, Kryvyi Rih National University, Ukraine